

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetések kedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

A Közérdek eredeti táviratai.

A miniszterelnökség sajtóosztályától.

A francziák veresége.

Berlin, szeptember 24.

A nagyfőhad szállásról jelentik: szept. 23-án 9 órai kelettel: A német nyugati hadsereg jobbszárnyán az Oison túl áll a harc a francziák átkarolási kísérlete eredménytelen volt. Kelet felé az Argon erdőig ma nem voltak nagyobb harcok, az erdőn túl keletre fekvő Varenet a mai nap folyamán bevetjük, a támadás előhaladásban van a Verdunól délre fekvő záróródók ellen támadó sereg-részek győzelmesen verték vissza a Verdunból a Maason át és Toulból intézett ellentámadásokat és hadifoglyokat ejtettek, gépfegyvereket és ágyukat zsákmányoltak, a nehéz tüzérség látható eredménnyel kezdte meg a tüzelést Trajon és Les Paroches Camps des Romains és Leonville záróródók ellen francia Lotharingiából és az Elzászi határon a francia előcsapatokat egyes helyeken visszaverték, döntés még sehol sem történt. Belgiumból és keleti harcterről semmi újabb hír nincs.

Németek győzelme az oroszokon.

Berlin, szeptember 25.

A keleti sereg főparancsnoka Hindenburg tábornok ma VIII-ik hadsereg katonáihoz a következő napi parancsot bocsátotta ki:

„Babérokat övezetek zászlóitok köré hétnapos esatában a mazuri tavaknál és több napon át tartott kíméletlen üldözés közben Letauenen keresztül, messze túl az orosz határon nemcsak megvertétek a két Kelet-Poroszországban betört ellenséges hadsereg utolsóját, amely a kettő, három, négy és huszonkettedik hadtestekből, valamint a szibériai hadtestből, az I. és V. lövész-brigádából, az 53, 54, 56, 57, 72 és 76 tartalék-hadosztályból és az 1 és 2 gárda lovashadosztályból álló villnai hadseregből állott, hanem le is tiportátok azt. Eddig több zászlót, körülbelül 30.000 meg nem sebesült foglyot, legalább 150 ágyut, gépfegyvert, löszér osztagokat s számos hadi járművet szamláltunk össze, a nagy kiterjedésű csatamezőn a hadizsákmány mennyisége azonban még mindig növekedik, a ti harci készségeiteknek, bámulatraméltó menetelésű eredményeiteknek és ragyogó bátorságotoknak köszönhető mindez, tisztelet legyen érte, Istenünk velünk lesz továbbra is; éljen Ófelsége a Császár és Király.”

A magyar asszonyokhoz!

A vidék magyar hölgyeihez! Munkában egész sereg hadsegélyező és népjóléti intézmény, melyeknek célja mindig ugyanaz: senkise szenvedjen, senki se nélkülözzön. Mivel azonban, ugyancsak a háboru miatt, posta és vasút e cél szolgálataiban nem lehet olyan mértékben Budapest segítségére, amennyire mi budapestiek a vidék minden baján segíteni szeretnénk, szükséges, hogy olyan gondos helyi érdeklődés hálózza be az egész országot, amelyen az idő minden megpróbáltatása okvetlenül megtörik. Ki valósíthatná meg ezt tökéletesebben, mint a vidék szellemi és lelki asszony-intelligenciája? Az a hölgytársadalom, amely nélkül a férfitársadalom szép tervei ugy sem lehetnek teljesen eredményesek. Arról van szó, hogy minden falu, minden legkisebb helység helybeli vagy környékbeli intelligens hölgyei sorra vegyék a körletükbe eső vidék népét és jó szóval, jó tanáccsal és aki teheti, anyagi és erkölcsi támogatással is, rendes munkához, állandó foglalkozáshoz, megnyugvashoz és lelkierőhöz segítsék. Pénzzel, alamizsnával sokat segíthetünk, de a legégetőbb problémákat nem oldhatjuk meg. Milliók közé kell bevinnünk azt a lelkierőt és megenyhülést, amelyből majd az új élet kiindul. Első istápoló ebben az egyház, mindjárt utánna nekünk, asszonyoknak kell sorompóba lépünk. Ezen a téren különösen fontos és kiterjedt a vidék hölgyeire váró feladat, mondhatnám, hazafias kötelesség. Nagyon szükséges lenne, hogy demoralizáló alamizsnakeres helyett inkább rendszeres munkára szoktassák a népet és legfőképpen ebben az irányban szerezenek számukra állami vagy társadalmi támogatást. Olyan kényes pontja ez a mai egész nagy istápoló-akciónak, hogy sem hivatalos, sem egyleti uton meg nem oldható. Ahogy Magyarország hölgyei ma vetnek, úgy fognak a mai nemzedék fiai és unokái aratni holnap. Ehhez a fenségesen szép, széles perspektívájú vetéshez szólítom nemes munkába a vidék hölgyeit. Hit, szeretet és kitartás legyen a jelszavuk. Isten mérhetetlen áldása lesz legmegértőbb kísérőjük, egy egész nemzet jobb boldogulása a jutalmuk.

Föl hát hölgyeim mielőbbi lelkiismeretes munkára!

Augusztia főhercegnő.

Két irás Debreczenből.

Az egyiket Debreczen püspöke, dr. Baltazár Dezső küldötte szét kerülete egyházaihoz azon alkalomból, hogy f. hó 14-én 40 vizsgázott ref. segédlelkész kerte jóváhagyását a nem kedvezményes fegyverbe lépésre, harctérre menésre. Kommentár nem kell sem e körlevélhez, sem az ifju papok példátmutató akaratához, sem a Debreczenben e 40 ifju tiszteletere rögtönzött hatalmas tüntető felvonulásához a polgárságnak. Ime a körlevél:

„Folyó hó 14-én negyven református segédlelkész tisztelettel nálam. Szószólójuk Bányai Lajos, mindnyájuk nevében megköszönte gondoskodásomat, hogy a katonai sorba tevésen behívott segédlelkészek kiszabadítása iránt intézkedtem; egyben kijelentette, hogy ha a haza érdeke úgy kívánja, ők nem akarnak a törvény által biztosított melegséggel élni, hanem vouakodás nélkül, sőt lelkesülten fognak beállni nem katonai lelkész, hanem fegyveres szolgálatra.

Könyveimen keresztül dicsőnyit lattam megvilágosodni ezeknek az ifjaknak a homloka körül. Ott állottak előttem a vértanú hősök méltó unokái. Bennök a dicső mult magasságig felmagasztalódott a jelenvaló idő. Reájuk ismertem, mint erre az örökségre, amit dicsőségének osztályosává választott ki az Isten s amelynél nemzeti létünk szent kincsei biztosságban vannak elhelyezve.

Ime ezek az ifjak a veszély idején nem jogot kívánnak, hanem kötelességet s az őket védő törvénynek felibe emelik azt a törvényt, mely mindnyájunk teljes lelki és testi erejét, nyugalmit, életét a haza szolgálatára jegyezte el.

A fényes példa tündöklő hatása vonjon mindenkit maga után. Ami jó, szép és nemes indulat a lelkek mélyén szunnyadoz, ébredjen és lobogjon szent lángolással.

Én úgy látom, hogy az idők teljessége elérkezett! A szükség nagy komolysággal megjelent. Álljon tehát elé mindenki, akit megáldott az Isten a hadakozás arravalóságával s akit az Ő kegyelme a test nyomoruságának felibe emelt, húzódozással, vonogatóssal, takargatással és mentegetéssel ne szállítsa alá magát a lelek nyomoruságába.

Ne várja a hívást senki, hanem a maga lelke indításától tegyen bizonyosságot a bátorsága és kiválasztottsága felől. A harctmezőn a nemzeti feltámadás: a gyávaság szögyenyében e legátközöttabb temető.

Isten oltalmába ajánlom a gyülekezetet, annak tagjait és minden intézményeit.

Atyafiságos szeretettel vagyok:

Debreczen, 1914. szeptember hó 15-én.

Dr. Baltazár Dezső, püspök.

A másik irást Kiss Ferenc az új egyetem első rektora bocsátotta ki az egyetem hall-

gatóihoz, melyben tudomásul hozza, hogy bár türelmetlenül várja a tanárkar az időt: szólni a tudás igéit, most mégis inkább azért hívja egybe az ifjú sereget, hogy elküldje őket a hon dicső védésére. Fenséges szavakban mely igazsággal írja a rektor:

„A dalos madár hallgasson el ma, vészmadarak vijjogják be fületekbe, lelketekbe: a haza veszélyben; a tanítás és tanulás termei maradjanak üresen s népesedjenek be a harcmezők legendás hősökkel; Minerva tudós baglyának oduma a helye, turulmadár szárnyaságosa süvítse fölöttetek, elöttetek: harcra mind, kinek karja, lelke ép; csatára, kinek szive helyén van; halálba, aki élni akar!”

„Apáitok homlokáról lobogja a büszke láng, anyaitok szeméről szikrazza az égő könny, testvéreitek ajkáról csattogja a dacos csók: dicsőség, áldás, üdv a hősök, ki az ő tűzhelyükért, becsületükért, templomuk esőndjéért, ősz királyért, szent hazáért vérorzsakat fakaszt vad ellenség rianó táborán; **s szögyen arra, ki ma jogcímeket keres, melynek hitvány bokra mögé gyáván elbujhatik.**”

Ime két remek okmánya a hon védelmet mindennél előbbre helyezesnek! Debreczen és nagy vidéke nemcsak hallja, de teljesíti is a hívó szót! Hat a mi itthon ülő — s oh hány van — ép erős hadvezéri talentummal harci híreket kritizáló, családtalan ifjú embereink hallják-e, értik-e, hogy a honnak ok itthon könnyen nélkülözhetők, de szükség van rájuk is ott, hol „hősi katonáink vérrel csokolják be termő idő zálogát az idegen földbe“ ???!!!

Aranyat — vasért.

(Nagynyed.)

Folytatólag szívesek voltak adni: özv. Székelyhid Jánosné 1 drb 10 koronás arany, Nikitáné 1 drb gyűrű, Harmath Anna 1 drb gyűrű, Magyar Ferencz 1 drb gyűrű, Dóczy Ferencz 2 drb gyűrű, 1 fülbevaló, Berde Juliska 2 darab gyűrű, Bálint János 3 drb gyűrű, 1 pár kézelőgomb, Kausch Antalné 1 drb gyűrű, Benedek Eszter 2 drb gyűrű, 1 drb zsu-zsu, ifj. Kotsis Elek 1 drb gyűrű, 1 karkötő, Göllner Árpád 1 gyűrű, 1 drb medaillon, dr. Garda Kálmán 1 arany láncz, 1 drb gyűrű, id. Winkler János és családja 6 drb arany gyűrű, 1 arany óra, 1 arany láncz, 7 drb törmelek arany, 2 ezüst szeleucze, 3 ezüst láncz, Lőrincz Istvánné 1 drb gyűrű, Nagy Samu (Marosujvár) 2 drb gyűrű, dr. Müller Zoltán 20 korona, özv. Szedlacsék Józsefné 1 drb arany gyűrű, 1 ezüst bross, Göllner Árpádné 1 drb arany gyűrű, 1 drb láncz, dr. Demeter Mihályné 1 drb gyűrű, 1 függő, Szöllösi Sándorné 1 drb gyűrű, 1 függő, Szöllösi Mariska 1 drb gyűrű, Gerendy Gusztávné 1 drb gyűrű, 1 gomb, Molnár Gyula 1 drb gyűrű, Benedek Erzsébet 1 darab gyűrű, Kiss Béla 1 darab gyűrű, Sándor Ferencz 1 drb gyűrű, Szőke Istvánné 1 drb gyűrű, Szőke István 1 messzelátó, Málnasi Bözsi 1 drb láncz, Jancsó Sándorné 1 drb 10 koronás arany, Kerekes Kati 1 drb 2 koronás, egy kis varróleány 1 drb gyűrű, egy kis varróleány 1 drb gyűrű, 1 kis varróleány 1 drb gyűrű, egy kis varróleány 1 darab függő, valaki 1 darab függő, Konrád Erzsébet 1 drb gyűrű, Szilágyi Ilona 1 pár függő, Ince Miklós és néje 2 drb gyűrű, 1 mellű, 1 kereszt, Varró Józsefné 1 drb gyűrű, 1 medaillon, Kovács Ferencz 1 drb gyűrű, Kovács Ferencz (más) 1 drb gyűrű, és aranytörmelek, köszönettel vettük:

Szász Józsefné.

Hálás köszönet

a nagynyedi Vörös-Kereszt részére küldött adományokról.

(III. közlemény.)

Hálás köszönetet mondok a kórházunkban ápoló nagyszámú sebesült vitézeink ellátására szánt pénzádományokért, u. m. Zeyk Dániel 50 kor., Zeyk Dánielné 50 kor., Zeyk Kálmán 70 kor., Ungerpek Miklós 10 kor.

Továbbá: Szabó Lajosné vizaknai főszolgabíróé urnóé, ki ismételve nagy mennyiségű ágy- és fehérneműt gyűjtött és küldött be, meleg köszönetet mondok. Kérem nemes szívű közönségünket, hogy támogasson pénz, dohány, gyümölcs stb. adományaikkal.

Br. Bánffy Kázmírné, elnök.

HIREK.

— **Honvédeink dicsősége.** Szeptember 11-én az erdélyi honvéd ezredéből alakult 38-ik honvéd gyalog hadosztály br. Karg vezénylete alatt Novosatki és Podvizolje mellett a 48-ik orosz hadosztályt véres harcz után teljesen szétverte s azon fényes győzelmet aratott, mely főleg a marosvásárhelyi 22. és a kolozsvári 21. honvéd gyalogezredek átkaroló működésének és általában hősiességüknek volt köszönhető. — Honvéd-hadosztályunk 3000 foglyot, 58 ágyut és 20 gépfegyvert zsákmányoltak.

— **Románia az oroszok ellen.** Berlinből jelentik: A román kormány semlegességére hivatkozva a Dunán az orosz csapatmozgásokat nem engedte meg és az orosz követnek ezen elhatározás ellen tett panaszát visszautasította.

— **Báró Zeyk Józsefné meghalt.** Az erdélyi arisztokracziának ismét gyásza van. Báró Zeyk Józsefné, született gróf Teleki Ágnes huyné el szeptember 21-én. Temetése 23-án volt Gombáson, a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett, a tavasz óta ott nyugvó férje mellé.

— **Városunk férfaihoz!** Nagynyed Ő. T. Egyesületének tényleg működő tagjai sorából az igazság és becsület érvényesítéséért jelszavával felemelt harci lobogó alá elment — mint várható is volt tőlük a többség — 14 altiszt stb. — hogy az orgyilkosok és szőszegők megbüntetésében segítsenek az erre szövetkezett dicső államfőknek. Városunk közjavának, élet és vagyonbiztonságának fenntartására hívunk föl beüneteket 17 évnel idősebb ifjak és férfiak, társadalmunk mindenik osztályából jelentkezettek a tűzoltó őrtanyán kitett íven, hogy az egyesületnek messze harczoló működő tagjainak üres helyére ideiglenes önkéntes tűzoltóknak beléptek s ezzel meghozták városunkért s ez által hazánkért a szent áldozatot a humanitás oltárán. Így mi is küzdünk ellenök a vakág és műveltség hordaja ellen a béke és népjólét javára. Az iv ki van téve az őrtanyán. Székely Ödön parancsnok, elnök, Kiss Jenő, s-tiszt titkar mint jegyző.

— **Református kántorválasztás.** A református egyháztagok tudomására hozzuk, hogy egyházi felsőhatóságunk a kántorválasztást f. evi szeptember hó 27-én ma vasárnap — délután 3 órára tűzte ki. A választást Szécsi Ferencz egyházmegyei főjegyző és Váró Ferencz egyházmegyei táncos vezetik. A választás helye a várbeli tanácsterem. Szavazattal bírnak a választók

névjegyzékébe felvett egyháztagok, — kiket a választásról való pontos megjelenésre ezen az uton is felhívunk. Református Lelkészi Hivatal.

— **Meleg ruhát vitézeinknek.** Éretünk küzdenek! Éretünk szenvednek! Hazájuk dicsősége, szeretteik jólétének biztosítása lelkesíti őket a harczra. A csata hevében villog a kard, hull a golyózápor: Előre! Előre! De a kardot forgató kéz, a puskát emelő kar, az előre rohanó test megszibbad az esőben, hóban, fagyban. A küzdelem után rövid pihenőre térő katoná, a vértől azott a pusztán heverő sebesült, a lazás sietséggel ápoló orvos ázik, fázik. Az észak fagyos lehetete dermeszti és nincsen lobogó tábori tűz, mely melegen, nincsen tétő, mely megvédené. Asszonyok, lányok, gyermekek: kösünk, varjunk katonáinknak meleg alsóruhát. Éstí férfiak, a kik itthon tesznek eleget polgári kötelességeiteknek; adakozatok! Mindenki tehetsége szerint adjon: pénzt, anyagot, munkát! Minél gyorsabban, hogy idejekorán előteremtsük a hősapkák, hasmelegítők, csuklóvédők, keztyűk, ujjasok és nadrágok millióit, melyekre szükség van, hogy megvédhessük szeretteinket és a melyeket nemcsak házilag, hanem gyári uton is akarunk előállítani. Mert siető léptekkel közeledik a nyirkos ősz és utána a nagy fehér ellenség: a tel, vészhozó fagyos ölelésével. Ha vitézeink felöltik majd a küldött ruhát, érezni fogják a határtalan meleg szeretetet, aggodást, odaadást, mely irántuk csodálattal eltelt szívükben él. S ez erzés új erőt fog önteni hősi lelkükbe, hogy ujult, százszoros halálmegevetéssel harcoljanak értünk és győzzenek! Adakozunk! Dolgozzunk!

— **A nagynyedi ref. egyházmegye** őszi rendes közgyűlését az egyházmegyei tanács 187—1914. jk. sz. a hozott határozatának megfelelően Ótordában a város ház ülés-termében 1914. október 12-én d. e. 9 óráig kezdődőleg tartja. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai: Egyházmegyei tanács előterjesztése Gergely Ferencz m.-bükkösi lelkész bekebelezése, Ferencz József alsó-felsőszentmihályi lelkész bekebelezése, Nagy Béla Csombordbagói lelkész bekebelezése, Jakab Lajos ó-dellői lelkész bekebelezése, Király István m.-sülyei — Mátyás Ernő sz.-földvári — Magi János istvánházi — Dénes János M.-kapus — iklandi — s esetleg a Szengyel — szakáli lelkész fiaik bekebelezése és felszentelésére nézve. Egyhm. tanács előterjesztése Szabó János m.-gezsei levita-tanító, Nagy Ödön csekelaki kántortanító, Gál Ilona csekelaki tanítónő bekebelezésére és eskütételére vonatkozóan.

— **Néhány kolera eset.** A haboru legnagyobb veszedelme a kolera felütötte tanyáját Szerbiában és Oroszországban és mindkét helyen ezrével szedi áldozatait. A járvány behurczolására és elszigetelésére kormányunk minden óvintézkedést megtett. A szerb és orosz hadifoglyokat jól elkülönítik. Az esztergomi hadifogly taborokban több vérhas- és kolera megbetegedés fordult elő. Sándor János belügyminiszter a járvány elfojtására szükséges hatósági intézkedések irányítása céljából kiküldte az illetékes közegészségügyi felügyelőt, a napokban pedig maga is kiutazt Esztergomba, Dunaszardányra és Somorjára. A belügyminiszter a betegeket meglátogatta, a járvány elfojtására eddig tett intézkedéseket felülvizsgálta s a még szükséges további rendelkezéseket ő maga adta ki. Minden eddigi gondoskodásunkat meghaladó figyelemmel és szigorúsággal vigyázzunk a magunk s közvetlen környezetünk tisztaságára és mértékletességére. Amilyen mértékben a lelkére veszi és teljesíti ezt a kötelességet a közönség, ugyanolyan mértékben számíthat arra, hogy elkerülj, vagy legalább a minimumra leszállítja a járványos betegségek veszedelmét. Hogy tiszták legyünk mi magunk, a lakásunk, a házuk, a szomszédunk, az utcánk és az egész város, falu, amelyben lakunk és hogy mértékletes életű legyen minden ember. Ha ez így lesz, ha ezt megtesszük, akkor nyugodtabban s bátrabban nehetünk szembe a haboru czimborájának.

— **A gyulafehérvári országos vásár megtartása.** A kereskedelmi miniszter Gyulafehérvár szabad királyi rendezett tanácsu város kérelmére megengedte, hogy ott a folyó évi szeptember hó 30-ra eső országos vásár ez évben kivételesen október hó 1-én tartassék meg.

— **Száj- és körömfájás.** Városunk területén a száj- és körömfájás a szarvasmarhák között e hó 21-én megállapított. A rendőrkapitány elrendelte az óvintézkedéseket. A fertőzött trágyákat külön kell elhelyezni, az udvarokat fertőtleníteni, a beteg állatokat egészen elkülönítve kell tartani. A beteg állatok tejét eladni nem szabad. Fertőzött udvarokba szarvasmarhát behajtani tilos. — A heti állatvásárokat egyidőre a rendőrség betiltotta.

— **A nagyenyedi népfőlkélok osalója.** Csalás büntetvével vádolva állott a kolozsvári honvéd haditörvényszék előtt Opritya János Sándor, a 21. honvéd gyalogezred tizedese. Opritya ez év augusztus hó 5-én a nagyenyedi sétatéren többnépfőlkéloknek katonakönyvét azzal az ígérettel kérte el, hogy őket majd mint fölös számúakat, ideiglenesen szabadságotatja. A népfőlkélok, vagy hatan oda is adták katonakönyveiket, melyekkel Opritya tizedes el is távozott. Alig egy fél óra múltán visszatért a tizedes, aki a hamisan kiállított könyvecskéket azonban csak néhány korona honorárium ellenében adta vissza. A népfőlkélok rövidesen felfedezték a tizedes csalását és a laktanyában ellene feljelentést tettek. A haditörvényszék a héten tartott főtárgyaláson a tizedes bűnösségét beismerő vallomása alapján megállapította. Opritya Jánost csalás büntetvéért hat havi börtönnel, hetenként 1—1 nap böjttel, 5—5 nap kemény fekhellyel és 1—1 nap magánzárkával súlyosbitva büntették. Az ítélet jogerős.

— **Hadi segélyadó.** Jánoshalmi Nemes Marcell királyi tanácsos lapunkat is felkérte, hogy ismertessük gróf Tisza István miniszterelnökhöz intézett feliratát a hadi segélyadó kivetésére. A lelkes hangú felirat honáért élő hazafi áldozatkészségéről tesz tanúságot. Többek közt így írja:

A rendkívüli idők rendkívüli cselekedeteket kívánnak a haza minden polgárától és igazolják a rendkívüli lépéseket s így az enyémet is, melylyel alábbi tiszteletteljes előterjesztéssel egyenesen Nagyméltóságodhoz fordulok. Ugy érzem, kötelességünk mindnyájunknak, akik a hosszú béke áldott csendjében évtizedek óta munkálkodhattunk a magunk szellemi és anyagi előrehaladásán, most, mikor a haza veszélyben forog, minden erőnkkel, szóval és tettel, sőt minden gondolatunkkal is egyedül ama nagy problémák felé fordulunk, melyeket a világtörténeti idők vetettek föl a magyar társadalom előtt. A tüprengés, mely most bizonyára minden érző ember lelkét egyetlen nagy gondolatban egyesíti: hogy miként szolgálhatná ezt a mindennekfelett szent ügyet, nekem olyan gondolatot sugallt, mely meggyőződésem szerint egyetlen aktussal megoldaná a háború folytán felmerült s a háború után még fokozottabb mértékben felmerülő nagy anyagi problémákat s lehetővé tenné, hogy a társadalom most szétforgácsolt ereje egyetlen hatalmas gyűjtőmedencében egyesíthetessék. Ezt a gondolatomat ezennel Excellenciád kezeibe teszem le, abban a szilárd meggyőződésben, hogy annak megvalósítása, életre hívása Nagyméltóságod erős és kipróbált kezeiben a legméltóbb helyre kerül.

Tiszteletteljes indítványom oda irányul: *vessen ki a törvényhozás egyszer, egyetlen egyszer megállapítandó és kivetendő rendkívüli hadi vagy háborús segélyadót, mely a vagyoni, illetve kereseti viszonyok mértékéhez képest rovassék ki az országot minden olyan husz éven felüli férfi lakosra, aki a háború folyamán katonai szolgálatot nem teljesít. Az egyszer s mindenkorra szóló adó 10 koronától 5000 koronáig terjedne s esetleg megállapítandó több éves részletekben volna fizethető.*

— **Lengyelország feltámadása.** Hindenburg tábornok kiszorította az orosz keleti Poroszországból. Hadseregének balszárnya messze benyomult Miklós császár birodalmába. A győzelmes sereg parancsnoka, Morgen tábornok a lengyelekhez kiáltványt intézett. Proklamációja tömörség erőteljesség dolgában az efajta írásműnek valóságos iskolai példaképe lehetne. Megérdemli, hogy ide nyomassuk.

Az orosz Narev-hadsereg Rennenkampff tábornok vezetésével keleti irányban vonul vissza. A francziák és az angolok nagy veszteséget szenvedtek és Belgium már német közigazgatás alatt van. Hadsereggel más nagyobb német sereg elővédeje vagyok és miut barát jövőnk közöttek.

Keljetekek föl és üzzétek el velem együtt szép országotokból az orosz barbárokat, akik eddig rabszolgaságban tartották benneteket. Országotoknak ismét politikai és vallási szabadságot akarunk adni. Ez az akarata hatalmas és magasztos császáromnak. — Csapataim parancsot kaptak, hogy barátként közeledjenek hozzátok. Mindent készpénzben fogunk fizetni, amit tőletek kerünk, vagy veszünk. Számítok rátok és a ti lovagiasságtokra és remelem, hogy mint szövetségeseket, vendégszeretettel fogadjatok.

Kelt a lengyel királyságban, 1914. szeptemberben.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagyenyedi Prof. Nőegyesület segélyezési céljaira dr. Winkler Albertné urnó 20 koronát adományozott, mely összegnek pénztárba vételét köszönettel igazolom. Zayzon János, pénztáros.

* **Köszönet nyilvánítás.** Felejthetetlen megboldogult férjem elhunytával, őszinte köszönetem fogadják mindazok, kik fájdalomában részvételüket fejezték ki, és kik a gyászmenetben résztvettek. Özv. Lukács Sándorné. 377 1—1

— **Halálos lövés az órhelyen.** Az általános mozgósítás kihirdetése után néhány nappal, augusztus hó 8-án este a tövisi állomás közelében a halálos kimenetű katonadráma történt. Az említett napon este 8 és 9 óra között Oprisa János őrzető, aki már harmadik napja volt őrszolgálatban, mint őrpárancsnok, ledől a vasúti órház közelében levő kavicsrakásra, ahol minden valószínűség szerint elszunnyadt. Az egyik népfőlkélok szintén pihent a közelben, míg a másik a pályatesten, mint a tulajdonképpeni őr, a kijelölt távolságon portyázott. Ugy fél 9 tájban a tövisi állomásról Vajda István vasúti alkalmazott tilinkozva közeledett az órház felé, ahonnan ugyanekkor Szabó Gábor vasúti pályafelügyelőnek a felesége 12 éves László fiával kijött a szuronyos őrtálló katonára felé irányította lépteit. Az őrségen portyázó népfőlkélok, mikor Vajda István közvetlen a pályatest mentén körletébe ért, erős hangon „állj”-t kiáltott. Vajda meg is állott és az őr parancsára igazolta magát. A szolgálatban levő népfőlkélok „állj” kiáltására Oprisa János felriadt, felkapta fegyverét és a közelében haladó Szabó Gáborné elé lépett. Az őrzető azt hitte, hogy az őr az asszonyra kiáltott és az nem állott meg. Tehát gyors egymásutánban ő is „állj”-t kiáltott és lövésre készen kapta

fegyverét. Szabó Gáborné hirtelen megfogta a puskacsövet s a csak románul beszélő őrzetőnek magyar nyelven odakiáltotta: — Az Isenert! Csak nem fog agyonlőni? Késő volt. Oprisa János elsütötte fegyverét s a golyó Szabó Gáborné hasába fúródva, a szerencsétlen asszonyt azonnal megölte. Az őrzetőt másnap letartóztatták s a katonai ügyészségnél emberölés büntetvére címen indították meg az eljárást. A haditörvényszék Oprisa János őrzetőt az emberölés büntetvére vádjára alól felmentette. Az ítélet indokolása szerint Oprisa felmentendő volt, mert Szabó Gáborné tévedésből lőtte agyon fegyverével.

— **Köszönet és elszámolás.** Mindazoknak, akik felhívásunkra szívesek voltak a harcra induló hadfiaink megvendégeléséhez hozzájárulni és ezzel a búcsú emlékezetessé és bensőbbé tenni, fogadják hazafiás halás köszönetünket! Az adakozókról külön jegyzéket adunk ki. A hősapok, karmantyuk stb. ez alkalommal kiosztás tárgyát nem képezhették, miután nem gyűlték kellő számban össze. Erről majd külön számolunk be. Egyebekben befolyt készpénzben 635 K 96 f. Kiadás volt 555 K 56 f. maradt fölösleg 80 K. 40 f. mely összeget az adakozók szíves hozzájárulásával az átutazó sebesültek áditására fogjuk fordítani. A részletes elszámolás megtekinthető a városi főjegyzői irodában. Nagyenyed, 1914. évi szeptember hó 22-én. Török Bertalané, Bárd Bányfy Kazimírné elnök.

Az adakozók névsora: Dr. Asztalos Kálmán 2 K, Abod Lajos 4 K, Aszmann Rezsőné 40 f, Ács Endréné 2 K, Ács Jenőné 5 K és sütemény, özv. Aczél Béláné 2 K, Adorján Ödöné 1 K, Albrechtovics Antalné 1 K, Angyal Mátyásné 1 K, Albert Ivánné 3 K, Ágay Lászlóné 10 K, dr. Békessy Ferenczné 2 K és cigaretták, Biró Józsefné 2 K, Bocz Károly cigaretták, Belházy Gyula 1 K, Bedő Dénes 2 K, Bőjthe Zsigmond 2 K, özv. Bauer Antalné 1 K, Benyovits Mór 1 K, özv. Beke Samuelné 60 f, Báró Bánffy Kazimírné 10 K, Benjamin József 2 K, Bálint János 5 K, Balla István 2 K, Bakcsi Sándor 1 K, özv. Benedek Gáborné 2 K, Bogdanovics Z. 5 K, özv. Benedek S.-né 2 K, Bircsa Józsefné 20 f, Biró Endréné 1 K, Bona Gergely 1 K, Borsos M.-né 1 K, Balazs Gergelyné 1 K, Bartha Zsigmondné 2 K, Bakó Károlyné 2 K, Báder Mártonné 40 f, Bocz Károlyné 2 K, Balla Béláné 3 K, Béres Sándorné 1 K, Csernátongyi Jenőné 5 K, Czeitner András 1 K, Cirner László 1000 drb. cigaretták dobozban, Cirner Ákos 5 K, Dancs Samuné 2 K, Deák Mihály 3 K, Donogány Jakabné 2 K, Duna Péter 1 K, Dobozy Vilmosné 2 K, Fedinszky Károlyné 1 K, Domokos Jolán 60 f, id. Elek Károly 2 K, Erdős Tivadarné 1 K, Erős Istvánné 4 K, dr. Fenichel Jenő 1 K, Fenichel Lázárné 5 K, Folyóvich Sándorné kalácsot, Fesztinger A. Dávid 4 K, Farkas Samuel 1 K, özv. Fischer Lajosné 2 K, Furka Mihály 1 K, Fischer és társa 2 K, F. Mile 1 K, Felvinczy Sándor, dr. Fülöp Ferenczné, dr. Farnos Árpádné, Felméri Sándorné, Felméri Istvánné 2—2 K, Földes Edéné 3 K, Gancz-féle villamos mű 2 K, Gálffy János 3 K, Galobics Gyula cigaretták, Gabre Árpád 2 K, Gölnér Árpád 5 K, Gergely Károly cigaretták, ifj. Graef János utódai 5 K, ifj. Graef Jánosné 3 K, özv. Grünfeldné 2 K, Gerendi Gusztáv 1 K, dr. Garda Kálmánné 4 K, Gerő Lipótné, Grama Sándor 1—1 K, Graef Jenő 5 K, Györfly nővérek 1 K, „Hangya” 2 zsák nullás liszt, Herepei Károlyné 2 K, Horváth Kálmán 1 K, Hegyi Jánosné 3 K, Hegedűs Ferencné, Horváth Viktorné, Harmath Miklósné, Horváth Pálné 2—2 K, Hamorszky Rezső 3 K, Járay István 2 K, Jakab Károlyné 4 K, Jós Lajosné 3 K, dr. Jeney Elekne 10 K, Jancsó Sándorné 2 K, Jovian 2 veka alma, Jovian Jenő 2 K, Juhász Albert 4 K, Jancsó Gábor 60 f, Ikrík Arnoldné, Izrael Adolfné 2—2 K, Incze Istvánné 5 K, Incze Miklós 2 K, Izay Berta, Ilyés Albertné 1—1 K, Ilyés Gizella, Kincses Elemérné, Konratovics Jolán,

Kovács Ilus, Kádár János 2—2 K, Klemm Miklós 3 K, Kóvári 1 K, Kerekes Mihály 3 K, dr. Kerekes József 1 K, Keresztes Nagy Imre, Kiss Béláné 2—2 K, Kis Erika, Kovács Ferenc 1—1 K, öz. Kovács Józsefné 5 K, Kosa Ödöné, Kovács Mihály, Kornya Gyula 2—2 K, Kovács Elekné 40 f, Kun Józsefné 1 K, Králik Vilmosné 2 K, Kovács Károlyné 40 f, Kvascsay Károly 3 K, Kerekes Samuel, Kopecki Józsefné 1—1 K, Kövér János, Kun Gyula, öz. Kovács Gyuláné, Kunos Antalné 2—2 K, Kis Árpádné 1 K, Lázár Istvánné 2 K, Lázár Adolfné cigarettá, Lázár Robertné, Lázár Vazul 2—2 K, Lázár Jenő 1 K, Lupercus N., László Józsefné, Lingner Györgyné, Lőrincz Istvánné 2—2 K, Lőrincz Károlyné 30 f, Löbl Mór, dr. Lieberman Emilné 2—2 K, Molnár Kornélné 1 K, Molnár Károlyné, dr. Matyas Mihályné, Marton Béláné 2—2 K, Marton Lászlóné 1 K, Marton Ignác 4 K, Marton Ignáczné (korábban) 5 K, Maske Elek 40 f, Márton Áron 1 K, Marton Vazul 40 f, Matyas Lajos 2 K, Müller J. 1 K, Mészáros Sándor 4 K, Mester József, dr. Mészey Árpád, Molnár Géza 2—2 K, Muzsnay Istvánné 70 f, Mertes Péterné 2 K, Mezei Mór cigéjgyező 10 K, Malassy Károlyné, Molnár Mihályné, dr. Matyas Mihály 2—2 K, Mendel Henrik, Mendel Jakab 5—5 K, Marton Józsefné cigarettá, Molnár Gyuláné 2 K, Maté Istvánné 1 K, öz. Müller Antalné cigarettá, öz. Müller Mihályné, dr. Müller Zoltánné 2—2 K, dr. Müller Jenő 10 K, Metes Korján 3 K, Magyar Ferenc 5 K, dr. Major János 2 K, Moskovits L. B. 1 K, dr. Nagy Albertné, Nagy Pálné, Nehéz Jánosné 2—2 K, Noky 4 K, Naftali S. 1 K, öz. Nagy Lajosné 3 K, Nagy Lajos 1 K, Nazum Józsefné, Öler Károlyné, Puskas Józsefné 2—2 K, Papp Jánosné 5 K, Pogány Jánosné, Paulini Rudolfné 2—2 K, Polgariné 50 f, Pallmker 5 K, dr. Pop Emil 3 K, Pollanek János 1 K, Popp Aurélné 2 K, öz. Papp Géza 3 K, Pauli Károlyné 2 K, Rada György 4 K, Rohay Lászlóné 2 K, öz. Reich Mihályné 1 K, dr. Reich Béla, öz. Rác Györgyné 2—2 K, Rado József 1 K, Rappaport Henrikné 2 K, Sandor Jenőné 10 K, Sandor Istvánné 5 K, Seidl József 2 K, Schwart Lajosné 40 f, öz. Seimann Józsefné, Sebessy Emilia, Sandor Józsefné, Salgó Dezsőné, Schwart Jenő, Székely Ödöné 2—2 K, Székely Károlyné 3 K, Szász Józsefné 10 K, Szabo Istvánné 5 K, Szekács Gyula 3 K, öz. Székelyhídi Jánosné 5 K, Szergely János 1 K, Székelyhídi Sándor 2 K, id. Szilágyi János, Szöllősi Jánosné 1—1 K, Szotyori Jenő, ifj. Székely Mihály 2—2 K, Szöllősi Ferenc 3 K, Szigeti Jánosné 2 K, Török Bertalánné 5 K és sütémény, dr. Tobis Ervin, Tobis Jenő 5—5 K, Tangel József 10 K, Tangel Józsefné 3 K, Telegdi Istvánné 4 K, Telegdi Árpád 1 K, öz. Török Györgyné 3 K, Telegdi Károly 2 K, Ungerpek Miklósné 3 K, Varró Róza 2 K, Varó Ferencné sütémény

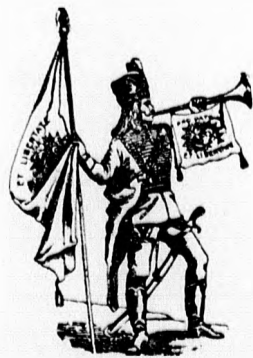
és 3 K, öz. Veress Miklós, Veress Gábor 2—2 K, Veres Istvánné, Vitéz Anna 1—1 K, Vajna Mariska 40 f, Will Károlyné, Will Gusztávné 2—2 K, Winkler Jánosné 10 K, dr. Winkler Albert 5 K, öz. Wagon Józsefné 4 K, Weinrich Frigyesné 2 K, Zeyk Dánielné sütémény és 5 K, Zayzon Jánosné 2 K, Zombori András 3 K, Zolányi Farkasné, Zarándi Koopfer Gyuláné 15—5 K, Grunega (olvashatatlan aláírás) 1 K, N. N. N. N. 1—1 K, N. N. 60 f, N. N. 50 f, N. N. 36 f, N. N. és N. N. 60—60 f, N. N. 50 f, N. N. 2 K, N. N. 40 f, N. N. 20 f, N. N. 50 f.

— **Aktuális könyv folytatások füzeteiben.** „Világháború 1914” a címűnek a díszes kiállítású folytatásos megjelenő könyvnek, mely a jelen mozgalmos idők eseményeiről számol be. Érdekesítő tartalommal és művészi kivitelű képekkel tájékoztat mindenkit részletesen, vitéz hadseregünk sikereiről, a világháború minden mozzanatáról, valamint a háború lezajlása után várható alakulásokról. Az első füzete tartalma: 1. Bevezetés. 2. Ferenc Ferdinánd. 3. Sarajevóban. 4. A gyilkosság. 5. Sír a király. 6. Az árva. 7. A monarchia elégtételt követel a gaz gyilkosságért, de Szerbia megtagadja. 8. Az első mozgósítás híre, diadalmasorban az ország. 9. Az első esetpár. 10. Elmegy a hadüzenet Szerbiának. 11. Szöknek a szerbek. 12. Az első ágyulövés. 14. képpel, színes címlappal. Minden füzete 32 oldal terjedelemben jelenik meg, meg nem határozott időközökben az utolsó hét háborús eseményeit ismertető. A tartalmas könyv 30 filléres füzeteiben kapható Röttig Gusztáv és Fia cégénél Sopronban, a táblákkal jelzett üzletekben és a minden városban kijelölt terjesztőknél. Előfizetéseket 10 füzetre 3 K áron a portóval együtt Röttig-nyomda Sopron cím alatt lehet eszközölni.

— **Az Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt** értesíti ügyfeleit, hogy úgy a központban mint a nagyenyedi fiókintézetnél a moratorium tartama alatt is elfogad betéteket könyveskőre és folyó számlára előnyös kamatozás mellett és azokat a moratorium alatt is megállapodás szerint fizeti vissza. 270 6—

Elismert legtartósabb és legolcsóbb szőttesárak
Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából
előírt gyári áron kaphatók
a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz
Ifj. Mészáros János és Társánál Főtér
és a *Fogyasztási szövetkezetben*

Izléses

könyv- és könyvnyomdai nyomtatványokat, litografiai kivitelű takarékpénztári részvényeket, okleveleket, térképeket, vázlatokat, folyóiratokat, képes árjegyzékeket, hirdető táblákat, levélpapírokat, vignettákat, mindenféle doboz- és papírárt — a háború ideje alatt is — olcsón és csinos kivitelben készít a

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár R.-t. Nagyenyeden.

Villamos erőre berendezve. Kiállításokon arany éremmel és számos első díjjal kitüntetve.

Levél- és sürgönyczim: Papíráruhágyár Nagyenyed.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyenyeden

3745—1914. tkvj.

Hirdetmény.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bolgátósergedi 103 számú elvezet telekkönyvnek az 1880: XLVI. t.-cz. 1. §-nak a) pontja alapján és az 1880. évi 18058. I. M. számú rendelet III. és IV. §§-ában érintett adatok alapján elkészített tervezetet elfogadta, és hogy ez elfogadott tervezet alapján az illető telekjegyzőkönyvet az idézett törvény és rendelet határozmányainak megfelelő eljárás útján pótolta.

Erdől a tkvi. hatóság az összes érdekelteket azzal értesíti, hogy a pótolni telekjegyzőkönyvet, ennek tervezetét, valamint a tervezet összeállításának alapul szolgáló adatokat a telekkönyvi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetik és a pótlásnál követelt eljárásra, valamint a telekjegyzőkönyvi tervezetre és ennek összeállítására nézve a netaláni hibás kiigazítása és hiányok kipótlása céljából 75 nap alatt vagyis bezárólag 1914. évi november hó 15 napjálg felszólalás útján kifogásokat tehet.

Egyszermind figyelmezteti a tkvi. hatóság az érdekelteket, hogy a jogok, a melyek az új szerkesztés következtében hatályon kívül helyezett tkjvben foglalt bejegyzésen alapulnak és amelyeket a felszólalási határidő alatt nem érvényesítettek olyan személyek ellenében, a kik időközben nyilvánkönyvi jogokat jogszerűen megszereztek, többé nem érvényesíthetők.

Végül figyelmezteti a telekkönyvi hatóság az érdekelteket, hogy a felszólalási határidő alatt szóval előterjesztett felszólalásokat a hivatalos órák alatt a telekkönyvi iroda vezetésével megbízott telekkönyvvezető veszi jegyzőkönyvbe, valamint ő veszi át a jegyzőkönyvhöz leendő csatolás végett az írásban benyújtott felszólalásokat is.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.
Balázsfalván, 1914. évi augusztus hó 31.-én.

Horváth Miklós, s. k.,
kir. jbró.

A kiadmány hitelűl:
Gidófalvi Pál,
tkkvezető.

376 1—1

3 ELLENSÉG
varju
egér
űszök

876 2—4

kártevéséi ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos, a külföldön 8 év óta bevált kitűnő védőszer

Corbin

alkalmazásával. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csírázását. Egyszerű alkalmazás! Olcsó! Nagyszerűen bevált buza, kukorica, zab, rozs, repamag, árpa, kender, konyhavetemény stb. csávázásánál. Csak egyszer próbálja meg saját érdekében! Igen érdekes leírást, használati utasítást és árajánlatot ingyen küld: **Dr. Keleti és Murányi** vegyészeti gyára **Ujpest**, valamint a főelarusító:

Morscher Károly, Nagyszében.

VILÁGHÁBORU

1914 cím alatt most jelenik meg Sopronban, Röttig Gusztáv és Fia kiadócégnél a folyó háború története folytatásos, 32 oldalas, elsőrangú képekkel díszített rendkívül érdekesítő füzeteiben. Érdekes tartalmánál fogva mindenki szívesen veszi a csinos kiállítású füzeteiket, melyeknek ára számonként

30 fillér.

Terjesztésük által tetemes **jövedelemre tehet szert bárki.** Ebbeli felvilágosításokkal készséggel szolgál a kiadócég. — Levelek czímmezendők

RÖTTIG-NYOMDA, SOPRON.